

det høje Ting med at opløse alle disse Udtalelser, det vilde blive en meget lang Historie; jeg skal kun fremhæve de mest iøjnespringende Udtalelser. Den 27. Oktober 1916 udtalte jeg overfor Finansministerens vedvarende Utilbøjelighed til at gaa til Luksusskatter følgende: „Forholdene i Overgangstiden fra Krigstilstanden til Fredstilstanden vil medføre ekstraordinære Statsudgifter paa mange Maader, uden at vi er i Stand til paa samme Maade som nu at kunne øse af ekstraordinære Indtægtskilder for Staten“ — den Gang var allerede Erhvervsituationen forbedret væsentligt, og det gav sig Udtryk i stigende Udbytte af de ekstraordinære Skatter —, „derfor gentager jeg endnu en Gang, at det er af yderste Vigtighed, at vi udnytter de nuværende rige Skattekilder, medens de er der, at vi tager Pengene der, hvor de ophobes som Følge af Krigsforholdene, og hvor der er en hidtil aldrig set Overflod og Luksus til Stede.“ Gentagne Gange samme Efteraar fremførte jeg det samme Krav, saaledes overfor det nye Statslaan af November 1916. Senere den 28. November ved Behandlingen af et Regeringsforslag om Dyrtidstillæg sagde jeg: „Men samtidig med, at Forholdene strammes i saa overordentlig høj Grad, som det er sket, udfoldes der her i Landet en overordentlig stor Luksus, hvorved de let fortjente, store, nye Indtægter kastedes bort paa en ofte, synes jeg, forargeligt fremtrædende Maade. Der udfoldes paa mange forskellige Omraader en Luksus, som jeg forstaaer, at de, der lider haardt under Dyrtidens Tryk, ikke kan andet end se paa med en vis Bitterhed.“ Jeg nævnte da eksempelvis Skærpelse af Børsstempelelskatten, Merindkomstskatten, Forlystelsesskatten og Skatterne paa Vin og Spiritus, Cigaretter og Øl, og jeg nævnte ogsaa noget, jeg tidligere havde ment, man burde holde tilbage: en Forhøjelse af Jernbanetaksterne. Det er rigtigt, hvad det ærede Medlem har fremhævet, at jeg fandt ingen Grund til i det daværende Øjeblik at foreslaa dette paa Grund af de trykkende Tilstande i Erhvervslivet: en Forhøjelse af Jernbanetaksterne kan naturligvis aldrig være stimulerende for Erhvervsforholdene i Landet. Men nu, efter at Krigsfortjenesten var steget og Forbruget med den, og efter at Erhvervslivet havde taget et vist Opsving, fandt jeg Øjeblikket kommet til ogsaa at nævne dette Krav. Jeg fremhævede ogsaa særlig Hensynet til Transitten; paa Grund af de forstyrrede Skibsforhold gik der en forholdsvis stor Transit over de danske Statsbaner paa den Tid. Det ærede Medlem

Hr. J. C. Christensen, som var Venstres Kontrolminister indenfor Ministeriet Zahle, oplyste i Forbindelse hermed, at han havde stillet lignende Krav indenfor Ministeriet. Jeg bliver saa ved hele Samlingen 1916—17 at fremholde disse Krav. Ogsaa da Finansministeren den 31. Januar 1917 fremsatte Forslag om Forøgelse af Merindkomstskatten og om en Tillægsskat til Indkomst- og Formueskatten samt om Forhøjelse af Ejendomsskylden, udtalte jeg, at disse Skatter burde suppleres med adskillige Luksusskatter, og at man ved en Forhøjelse af Jernbanetaksterne burde søge at opnaa i hvert Fald Balance for Jernbanerne. Da Finansministeren saa endelig den 4. September 1917 fremsatte bl. a. Forslag om Tillæg til Indkomst- og Formueskatten, Ølskatten, Tillægsafgift paa Vin og Forhøjelse af Tobaksskatterne og samtidig Trafikministeren fremsatte Forslag om Forhøjelse af Jernbanetaksterne, udtalte jeg min Tilslutning hertil, men ønskede, at man skulde gaa videre særlig med Hensyn til Luksusbeskatning, og pegede her bl. a. paa Forlystelsesskatten og paa Automobilskatten. Saa brast til sidst alle Sluser, og vi kom i Vinteren 1918 til den store Skattebuket paa 200 Mill. Kr., og da udtalte jeg ganske vist, at jeg var næsten overvældet ved den Voldsomhed, hvormed det nu endelig brød frem, efter at det saa længe havde været holdt tilbage; jeg beklagede, at man ikke havde begyndt noget tidligere for derved at tilføre Statskassen Indtægter, som man netop i disse Aar kunde have tilført den, og for saa vidt laa der en Kritik i mine Udtalelser, men jeg støttede disse Skattelove i alt væsentligt; jeg foreslog forskellige Ændringer, hvoraf de fleste ogsaa blev gennemført, men støttede dem i alt væsentligt, og de gennemførtes ogsaa ved Hjælp af Venstres Stemmer. Da Turen endelig kom til Forhøjelse af Forlystelsesskatten og Automobilskatten, som jeg gentagne Gange havde krævet, støttede jeg naturligvis ogsaa dette, og hvad Jernbanetaksterne angaar, støttede vi Forslaget om deres Forhøjelse, men vi fandt det ikke tilstrækkeligt; i Efteraaret 1918 vilde Venstre og de Konserverative have haft væsentlig højere Jernbanetakster, end der foresloges, men vi satte kun en ringe Del af vore Ønsker i saa Henseende igennem; det er klart, at hvis det havde lykkedes os at gennemføre det, vi havde ønsket, vilde Underskuddet paa Statsbanerne være blevet væsentlig mindre. Saaledes er sammentrængt i den yderste Korthed Fremstillingen af vor Skattepolitik den Gang. Jeg ved nu ikke, om det